

ערב רב

מערכת ערב רב | חדשות והודעות | 02/06/2015

פרס שיף יוענק לצייר עופר רותם

הצייר עופר רותם הוא הזוכה בפרס שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית לשנת 2015. הפרס בגובה 10,000 דולר, כולל תערוכת יחיד מלווה בקטלוג, שתוצג במוזיאון תל אביב ב-2016. רותם (נולד בישראל, 1953), בוגר בצלאל, 1981, התגורר ועבד בארה"ב בין השנים 1982-2010, ומאז שנת 2010 מתגורר ועובד בישראל. הוא נבחר מבין למעלה מ-60 מועמדים ע"י חברי ועדת השיפוט שכללה את מנכ"לית המוזיאון סוזן [...]

שיתוף 0

פוסט

הצייר עופר רותם הוא הזוכה בפרס שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית לשנת 2015. הפרס בגובה 10,000 דולר, כולל תערוכת יחיד מלווה בקטלוג, שתוצג במוזיאון תל אביב ב-2016.

רותם (נולד בישראל, 1953), בוגר בצלאל, 1981, התגורר ועבד בארה"ב בין השנים 1982-2010, ומאז שנת 2010 מתגורר ועובד בישראל. הוא נבחר מבין למעלה מ-60 מועמדים ע"י חברי ועדת השיפוט שכללה את מנכ"לית המוזיאון סוזן לנדאו, האספנים גיל ברנדס ודורון סבג, האוצרת ורדה שטיינלאוף, האוצר ד"ר דורון לוריא ונציג המשפחה דובי שיף.

בנימוקי הבחירה נכתב כי "עופר רותם מצייר בסדרות. בסדרת עבודות בנושא תחנות רכבת הוא מצייר חללי ענק המכילים אינספור סיפורי חיים, בדגש על תנועה, מסע, עוצמה והשתקפויות כשהאתגר הטכני מושך אותו. בסדרת השתקפויות עירוניות נגלים כיווני ראיה מנוגדים על מישור אחד, המציגים סוג של חלל – רגע מפואר בתוך מציאות יומיומית, או פנטסיה שנוצרה בעיקר ביד המקרה. לאחרונה, מצייר רותם ציורים של צמחיה סבוכה. סוג של התחברות לשורשים הביולוגיים, תוך ביטוי

של מחזוריות החיים. בתוך כך נחשף עולמו הפנימי של האמן, של פרטים לא צפויים, ציטוטים ואזכורים חופשיים מאילוצי התיאור הריאליסטי. בציור הוא "מתקן" את עיוותי עדשת המצלמה. לדבריו "צילום מוגדל חושף פרטים קטנים או רחוקים מדי לזיהוי המהווים בסיס לפיתוח צורות חלופיות אך עדיין ללא זהות ברורה".

טקס הענקת הפרס יתקיים במוזיאון תל אביב לאמנות בפתיחת התערוכה של הצייר ליאוניד בלקלב, זוכה פרס שיף לשנת 2014.

עופר רותם, ברלין, 2009

עופר רותם פרס שייף

SHARE

שיתוף 0

פוסט

מיון לפי הישנות ביותר

0 תגובות

הוספת תגובה...

פלאגין התגובות של פייסבוק

"צבע גונב תשומת לב"

עפר רותם מצייר סביבות היפר-ריאליסטיות שבהן הוא שותל שדים ומפלצות. לרגל תערוכה חדשה במוזיאון ת"א מסביר האמן זוכה פרס שיף למה הוא עובד רק בעיפרון, ואיך מציירים 50 לבנים בסמטא כך שיהיו שונות זו מזו

אלעד בילו 02.08.16 08:53

תגיות: אמנות ציור עפר רותם פרס שיף

"אני לא אוהב לערב צבע", אומר הצייר עפר רותם, שאת ציוריו הוא יוצר באמצעות עיפרון ונייר בלבד. "מה שמעניין אותי זו הצורניות של הציור, הציוריות. הצבע לוקח את תשומת הלב ומעביר אותך להקשרים אחרים".

הציורים של רותם, שמבחר מהם מוצג בימים אלו במוזיאון תל אביב, נראים במבט ראשון כמו צילומים.

הם אכן נבראים בעקבות צילומים, אך הם לא העתקה כלל וכלל. ההפך הוא הנכון. "הצילום הוא בעצם הסקיצה", מסביר רותם, שלפני כל עבודה מציץ בצילומיו, בוחר כמה ועל פיהם מחליט מה ייקח מכל תמונה אל הנייר ומה לא. "הצילום גם משמש לי כקנה מידה כללי, כדי להגדיר את החלל הריאליסטי. כשאני מצייר, 90% מהזמן, אם לא 95%, אני בכלל לא מסתכל על הצילום, הכל מהראש שלי. אני מסתכל כל כמה זמן כדי להישאר בגבולות הריאליזם".

במבט מרחוק ציוריו יכולים אולי להיראות דומים זה לזה, אך למעשה כל אחד הוא עולם אחר. המתבונן בציורי הטבע שלו מקרוב יגלה בהן דמויות הקטנות, פיות ומפלצות מוזרות הנחבאות בין השיחים והעשבים ומתמזגות בציורים בהרמוניה מלאה. גם בציוריו שמתארים חללים אורבניים הוא משלב פרטים מדמיונו. המטרה שלו היא ליצור "ציור יפה, פסטורלי, מעניין, שכמה צעדים קרוב יותר יהפוך פתאום להיות עוד עולם אחר, מלא יצירי דמיון".

"בכל 10 ס"מ אני מצייר סצנה אחרת ומשנה דברים, אני אף פעם לא חוזר על עצמי". כך הוא מספר על אחד מציוריו שנעשה על פי צילום של סמטה עתיקה בעכו, "ואם תראה מקרוב יש שם המון אבנים, לפחות 50, וכל אבן מציירת אחרת ולכל אבן יש מבנה גמישי אחר. אחרת הייתי משתעמם".

הגודל הממוצע של ציוריו הוא מטר וחצי על מטר. על אף סבך הצמחייה והבלגן כביכול הצועק מחלק מהעבודות, אפשר למצוא בהן שקט, הרמוניה ואסתטיקה. גם רותם מסכים: "יש בהן שקט מהותי כזה. אפילו אם זו תחנת רכבת, יש בה באמת משהו שקט שגורם לך לעצור רגע. זה גם משהו מאוד אסתטי, האסתטיקה בראש מעייני".

"Muri Wood". "אחרי שנים שבהן אני עובד רק עם עיפרון ביד, היד שלי כבר נהייתה יצור בפני עצמו"
ציור: עפר רותם

לעיפרון רצון משלו

לוקח לו כחודשיים לסיים עבודה. הוא צוחק כשאנשים שואלים אותו איך יש לו סבלנות לצייר ציור כל כך במדויק. "זה לא שלא צריך סבלנות", הוא מסביר, "אבל זאת עבודה מאוד מהנה כי היא דווקא מאוד יצירתית. אחרי שנים שבהן אני עובד רק עם עיפרון ביד, היד שלי כבר נהייתה יצור בפני עצמו. היא עושה דברים שאני לא יכול לתכנן או לחשוב עליהם מראש, היא קיבלה חוכמה משל עצמה. לא יודע איך להסביר את זה, השרבוטים שלי יוצאים יותר מהר מהיכולת שלי לתכנן אותם".

תערוכתו של רותם המוצגת בימים אלה במוזיאון תל אביב (עד 29 באוקטובר) בנושאת את שמו היא חלק מהפרס שבו

זכה בשנה שעברה, הפרס ע"ש חיים שיף. שיף היה מלונאי ואספן אמנות ישראלית פיגורטיבית. בנו, איש העסקים דובי שיף, החליט להנציח את זכרו בהענקת פרס מדי שנה לצייר בולט בתחום הפיגורטיבי-ריאליסטי. ביוני האחרון זכתה הציירת פאטמה שנאן דרע בפרס ל-2016.

רותם נולד ב-1953, למד בבצלאל ועזב את הארץ כשהיה בן 29. "לא היה לי פה שום דבר מיוחד", הוא מספר, "זה לא שעזבתי משהו שהייתי צריך לוותר עליו. גם אהבתי את ארה"ב, המרחבים הפתוחים". הוא השתקע בסן פרנסיסקו ולפני שש שנים חזר ארצה. מיערות הסקויה שמצפון לסן פרנסיסקו הגיעה המשיכה שלו לטבע.

עפר רותם

צילום: עמית שעל

by Taboola

ועכשיו בניין נוסף במחירי השקה ל- First 50

Channel22 | ממומן

הטבת ענק! 0% ריבית לדירות 4-5 חדרים בתי"א. האכלוס בתחילת 2026

פרויקט הסוללים | ממומן

"הפסקתי עם הכדורים": המהפכה הטכנולוגית שמשנה את תפקוד הגבר בחדר המיטות

יוקליניק - מרפאה לבריאות מינית | ממומן

לתת לצופה חופש

הוא גר בתל אביב ויוצר בביתו ("אני לא צריך הרבה מקום, אין לי צבעים, אני מצייר על קרטון"). קם מאוד מוקדם ועובד עד שהוא מתעייף. ציוריו כה מפורטים ומדויקים שעד היום קורה לפעמים, בעיקר בסדרת הרכבות או במקומות אורבניים, ש"אנשים בטוחים שזה צילום", הוא מספר. "יש כאלה שאפילו לא נכנסו כי חשבו, 'עוד תערוכת צילום'".

הוא אוהב באמנות את הרעיון "שכל אחד שמסתכל על הציור מגלה לא רק את העולם שלי, אלא גם את העולם שלו. אני לא מנסה להביא בשורה לעולם, אני מצייר כי זה מה שמעניין אותי. תפקיד האמנות הוא לא להעביר מסר, אלא לבטא ולעורר דברים מסוימים שאינם מוגדרים עד הסוף. לתת לצופה חופש להתחבר אליו בעצמו ולא להאכיל בכפית".

"לייפציג" (2009)

"גילה וברכה" (2014). "אנשים בטוחים שזה צילום"

ציור: עפר רותם

חושבת על ניתוח
הרמת עפעפיים?
כל מה שצריך לדעת
לפני שמקבלים החלטה

שיטת YMAX להסרת שיער פנים – תוצאות נראות לעין מהטיפול הראשון

מכשירים בעלי אישורי FDA | ממומן

היורשת: בתה של גלית גוטמן נכנסת לנעליים של אימא

מגזין את | ממומן

עם גוף לפארק הירקון בתיא: דירת 3 חדרים יוקרתית וגדולה תימכר החל מ-4.6 מיליון ש"ח

דירות יוקרה בתל אביב | ממומן

אם יש לך קרן השתלמות פעילה עם מעל 150 אלף – זו קריאת חובה

חיסכון | ממומן

בגיל 63 ביטלנו את ביטוח הבריאות הפרטי – מסתבר שיש אפשרות חסכונית יותר

פרטנרס - התורהלית רלילית נרורה | תחומי

Muir Woods 2013

.../ בפברואר 2025 /...

עפרון, קרטון, דמיון ותודעה והתחושה שהציור מצייר את עצמו. עופר רותם

פורסם במדור - אמנות, חדש במגזין "מקו ועד תרבות"

ציוריו של עופר רותם לכדו את תשומת ליבנו, בעיקר ציורי הטבע שלו. פנינו לרותם וביקשנו מילותיו על אמנותו.

"הציורים נוצרים באמצעות עיפרון על נייר (למעשה קרטון נטול חומצה). השימוש בעפרון בלבד הוא אלמנטרי ומעודד פשטות.

חזרה
למעלה

מהבחינה הצורנית, מבנה, אור/צל, וחלל ענק המכיל אותם מעניינים אותי יותר מכל. ציור מונוכרומטי מבודד ומדגיש אלמנטים אלה, בעוד שצבע נוטה לטשטש אותם. צבעים בציור

מעוררים הקשרים רגשיים חושניים וסימבוליים אשר משתלטים על תשומת ליבו של הצופה.

כאמור, העבודה נעשית עם עפרון בלבד. שלא כמו מכחול, עיפרון אין צורך לטעון בצבע ללא הרף. לעפרונות מכניים יש עוד יתרון בכך שכמעט אף פעם אין צורך להפסיק לצייר כדי לחדד אותם. כך נוצרת זרימה טבעית ומתמשכת של פעולת הדמיון היוצר על פני משטח העבודה.

ציורי הנוף בנויים משרבוטים ספונטניים בהמוניהם. בתוככי הדימוי הריאליסטי הניבט לצופה ממרחק של כמה צעדים (רוב הציורים הם מטר על מטר וחצי) מסתתרים עשרות דימויים ואירועי גרפיט זעירים – לא תמיד מוגדרים בהחלטיות – שניתן להבחין בהם רק במבט מקרוב.

השיבוטים הראשונים מעוררים בתודעתי תגובות, והן בתורן מפעילות את ידי האוחזת בעיפרון. כתוצאה מכך נוצרת שכבה נוספת של שרבוטים מעל שכבת השרבוטים הראשונה. אלה בתורן מעוררים תגובות נוספות בתודעתי, וכך מצטברות עוד ועוד שכבות אשר בהדרגה הופכות את השרבוט ליותר ויותר מוגדר – כלומר הפרט שאותו הוא מעצב מתגבש צעד אחר צעד לכדי נוכחות ציורית בשלה.

כמעט כל ציורי היערות נוצרו בשנים 2014-2019. חלק מהציורים מבוססים על צילומים של יער באיזור סן פרנסיסקו, והיתר על צילומים של יער לא רחוק מפרנקפורט. לפני שהתחלתי לצייר יערות וצמחיה, התמקדתי בנופים אורבניים, ומאז 2019 אני מצייר בעיקר סצנות של חוף ים וגלים.

התחושה בזמן הציור היא שהוא מצייר את עצמו, שאני רק המדיום שהציור זקוק לו על מנת לצאת לאוויר העולם. מאין הוא בעצם מגיע אין לי מושג.

עפר רותם נולד בישראל, 1953, בוגר בצלאל. התגורר ועבד בארה"ב בין השנים 1982-2010 ומאז שנת 2010 מתגורר ועובד בישראל, הציג בתערוכות יחיד וקבוצתיות בארה"ב ובישראל ועבודותיו נמצאות באוספים פרטיים וציבוריים חשובים. רותם, זכה ב-1915 בפרס שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית (2015). הציג תערוכת יחיד מלווה בקטלוג במוזיאון תל אביב לאמנות (2016).

Memento Mori 2017

Ofer Rotem, Timna 2015

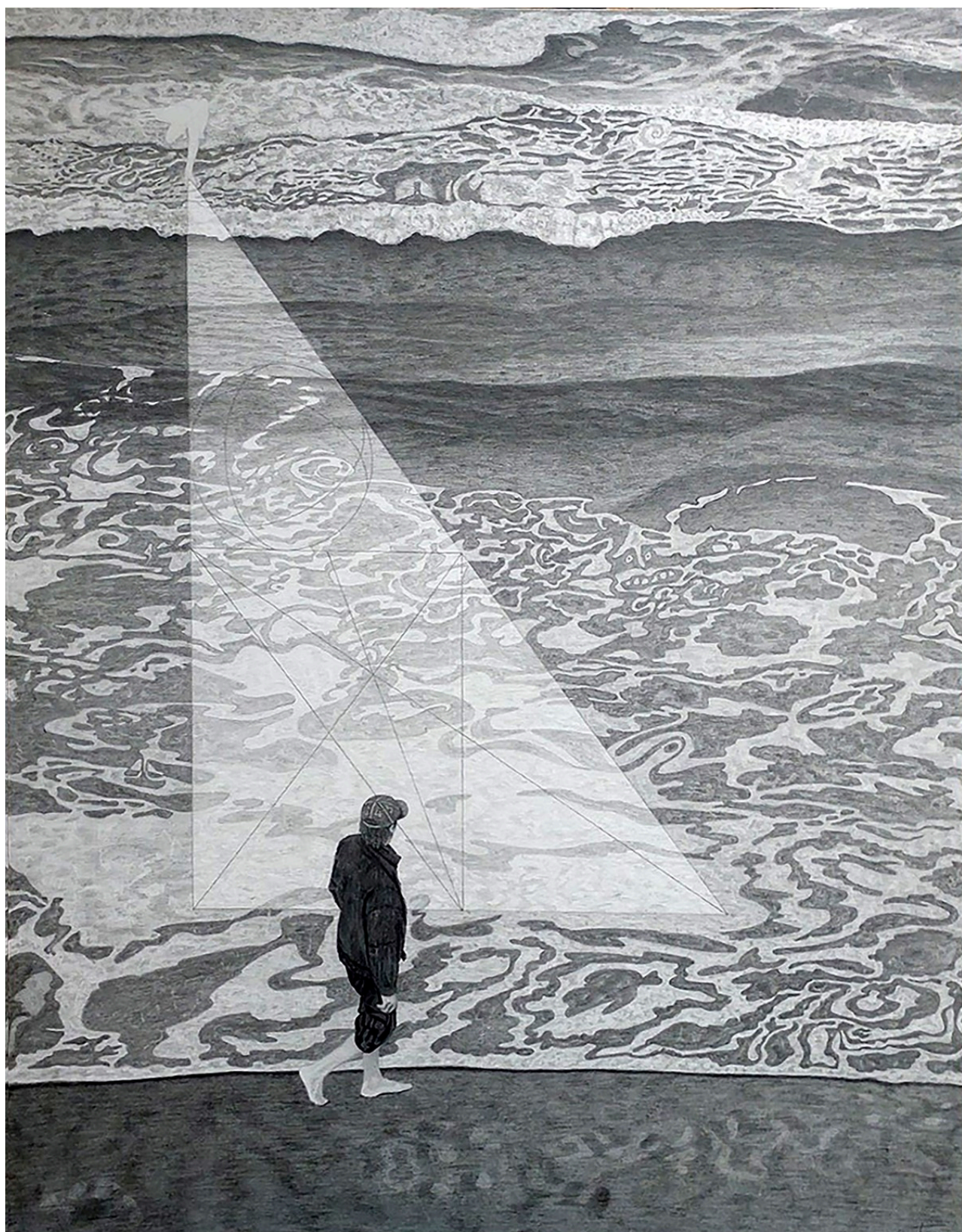
Ofer Rotem, Field 2016

הציורים המונוכרומטיים של רותם לוכדים עניין. הריאליה שבהם כאחיזת עיניים, המקרבת ומעמיקה ראות. למרות שבשנים האחרונות מתמקד רותם במגוון נושאים אורבניים, אלמנט העומק, האור והצל, ההשתקפויות ותעתועי העיניים עיקר קיסמן.

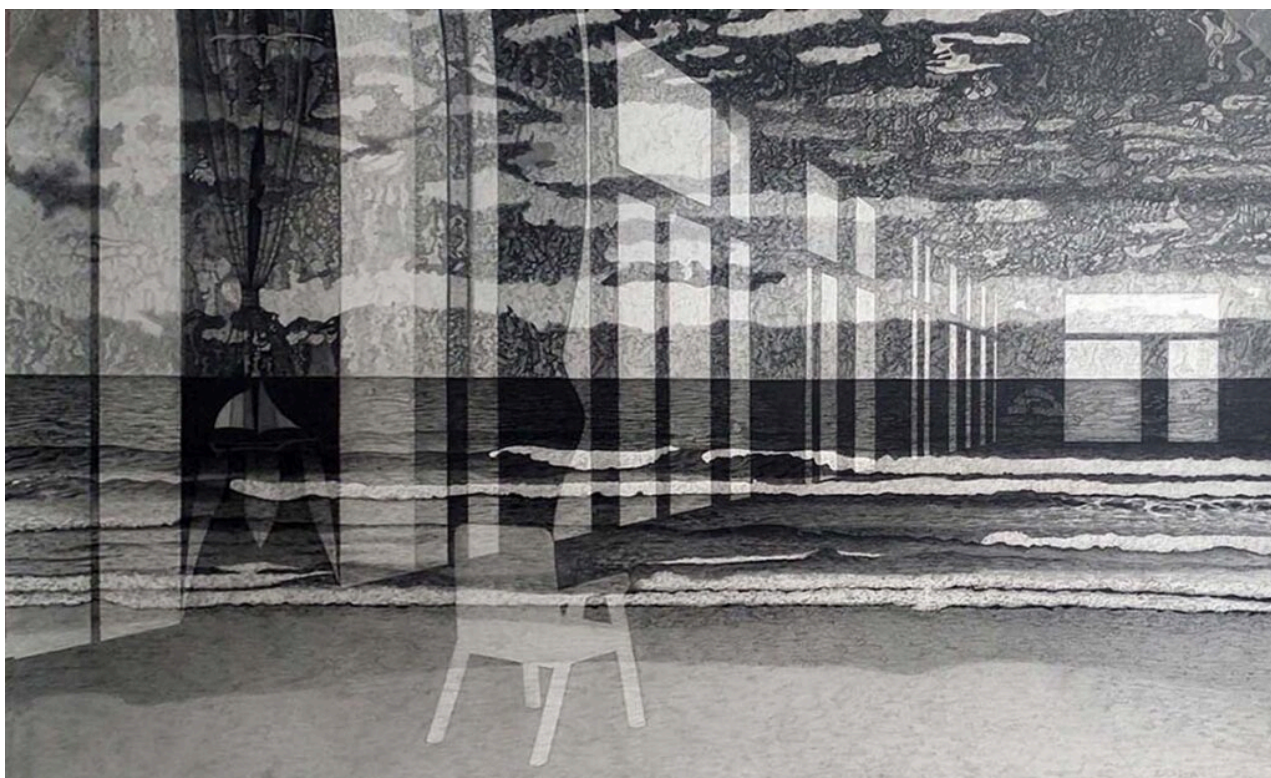
יש בציוריו של רותם "ממקום אחר" שמסקרן ומאוורר את האמנות היריאליסטית.

Ofer Rotem, Muir 7, 2017

Ofer Rotem, Pythagoras 2024

Ofer Rotem, The Sea, 2024

התערוכה בגלריית שלוש

כתיחה: שישי 21.02.2025 בשעה 12:00

אוצרת: נירה יצחקי

שעות כתיחת הגלריה:

שני עד חמישי: 11:00-18:00 | שישי- שבת: 11:00-14:00
הצורפים 15, תל אביב, חניה בחניון הצורפים הסמוך לגלריה.

שתף

לפוסט הבא <

מוזמנים להירשם לניוזלטר "מקו ועד תרבות" לקבלת כתבות עדכניות

שלח

דואר אלקטרוני

אמנות

פרס שיף לאמנות יוענק לצייר עופר רותם

מנימוקי השופטים: "מצייר חללי ענק המכילים אינספור סיפורי־חיים, בדגש על תנועה, מסע, עוצמה והשתקפויות"

לעקוב

שני ליטמן

15 ביוני 2015

הצייר עופר רותם הוא הזוכה בפרס על שם חיים שיף לאמנות פיגורטיבית־ריאליסטית לשנת 2015. הפרס, שכולל מענק כספי בגובה 10,000 דולר ותערוכת יחיד מלווה בקטלוג, שתוצג במוזיאון תל אביב לאמנות, יוענק לרותם ב-24 ביוני. הפרס מוענק השנה זו הפעם השמינית.

רותם יליד 1953, סיים את לימודיו בבצלאל ב-1981. הוא התגורר במשך שנים רבות בארצות הברית, ומאז 2010 חזר להתגורר בישראל. חברי ועדת השופטים שהחליטו להעניק לו את הפרס היו סוזן לנדאו מנכ"לית ואוצרת ראשית במוזיאון תל אביב לאמנות, גיל ברנדיס, דורון סבג, האוצרת ורדה שטיינלאוף, ד"ר דורון לוריא ונציג המשפחה דובי שיף. בנימוקי הוועדה להחלטה להעניק את הפרס לרותם נכתב, שרותם "מצייר חללי ענק המכילים אינספור סיפורי־חיים, בדגש על תנועה, מסע, עוצמה והשתקפויות, כשהאתגר הטכני מושך אותו. בסדרת השתקפויות עירוניות נגלים כיווני ראייה מנוגדים על מישור אחד, המציגים סוג של חלל — רגע מפואר בתוך מציאות יומיומית, או פנטזיה שנוצרה בעיקר ביד המקרה. לאחרונה, מצייר רותם ציורים של צמחייה סבוכה. סוג של התחברות לשורשים הביולוגים, תוך ביטוי של מחזוריות החיים. בתוך כך נחשף עולמו הפנימי של האמן, של פרטים לא צפויים, ציטוטים ואזכורים חופשיים מאילוצי התיאור הריאליסטי".

רותם אמר שהוא מאושר מהזכייה ומרגיש גאה להשתייך לקבוצת האמנים שזכו בפרס בעבר, שלדבריו הם אמנים טובים מאוד. לגבי מעמדו של הציור הפיגורטיבי בעולם האמנות, אמר רותם שהיום היחס לז'אנר הזה השתפר מאוד. "היום זה הרבה יותר נוח מאשר לפני שלושים ומשהו שנה, כשלמדתי בבצלאל. באותה תקופה חוגים מסוימים התייחסו לציור הפיגורטיבי בגסות מסוימת. היום יש הרבה יותר פלורליזם והציור הפיגורטיבי הרבה פחות מוזנח. אני ציירתי ככה כבר בתקופת הלימודים, ואף אחד לא הפריע לי, אבל התחושה היתה שהתחום הזה פשוט מוקצה". לדברי רותם, כאשר הגיע לחוף המערבי של ארצות הברית, מיד אחרי שסיים את הלימודים, גילה ששם התחום מפותח הרבה יותר. "מצאתי שם מגוון ועושר בלתי־נדלה של אמנות ויזואלית מכל סוג ומכל ז'אנר שהולכת אחורה כבר כמעט 200 שנה, והכל לגיטימי. אין שום דבר שנמחק, הם לא מתעלמים משום דבר". לפני חמש שנים חזר לארץ ומאז הוא חי כאן. "אני אוהב מאוד להיות פה", הוא מספר, "אני עובד רק על העבודות שלי, כל יום, כל היום. זה מה שאני הכי אוהב לעשות, ולמזלי אני יכול להתמקד בזה ולהקדיש לזה את כל הזמן שלי".

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

אמנות

מה שרואים מקרוב לא ניתן לראות מרחוק

הצייר עפר רותם מציג בתערוכה חדשה עשרות רישומי גרפיט מהפנטים שמנסים לאתגר את הצופה

צילום: עפר רותם

לעקוב

נעמה ריבה

16 במרץ 2025

הצייר עפר רותם מציג בתערוכה החדשה "זרם תודעה" בגלריה שלוש עשרות רישומי גרפיט מהפנטים המבוססים על צילומים שעשה בסן פרנסיסקו, פרנקפורט וישראל. "אני מאוד אוהב טבע והוא נתן לי השראה", אומר רותם, בן 72, שחי בארצות הברית כשלושה עשורים וחזר לארץ ב-2010. "עם השנים השתנו הציורים שלי, ובמה שנראה ריאליסטי מרחוק מגלים כל מיני פרטים קטנים אחרים כשמתקרבים. מין זרם תודעה שנכנס לציורים", הוא אומר.

בעבודות האלה — נופים אורבניים, צמחייה סבוכה ויערות — הוא מאתגר את הצופה בכך שהוא מכניס אל תיאורי המציאות שינויים ושותל בתוכה יצורים ואובייקטים, לעתים תוך שיבוש מוחלט של הסיטואציה המקורית.

צילום: עפר רותם

צילום: עפר רותם

צילום: עפר רותם

"צבע זה דבר נהדר", הוא אומר, "אבל כשמשתמשים בפלטת צבעים חמה או קרה זה לוקח את הצופה אוטומטית לכיוון מסוים. אני רוצה לשים את הדגש על אור וצל וצורות, וכשאני מצמצמם את עצמי לשחור לבן האספקטים האלו הופכים לבולטים במיוחד. בנוסף, צבעי שחור לבן מנתקים את הציור מהמקום שלו. זה הופך ליותר מסקרן ומעניין מבחינתי".

צילום: עפר רותם

צילום: עפר רותם

צילום: עפר רותם

צילום: עפר רותם

לדברי אוצר התערוכה, דיויד גרייבס, "בציור של רותם מעורבים גם אספקטים של המציאות האובייקטיבית בחוץ, וגם אספקטים של התודעה הסובייקטיבית בפנים. הוא יוצר מעין דיאלוג בין הפנים לחוץ. אולם, בשונה מן האחרים, עפר זיקק והקצין את הדיאלוג. מבחינת ייצוג המציאות, עפר מתעסק עם המינימום הבסיסי ביותר: עפרון על נייר. אור וצל, בהיר וכהה".

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

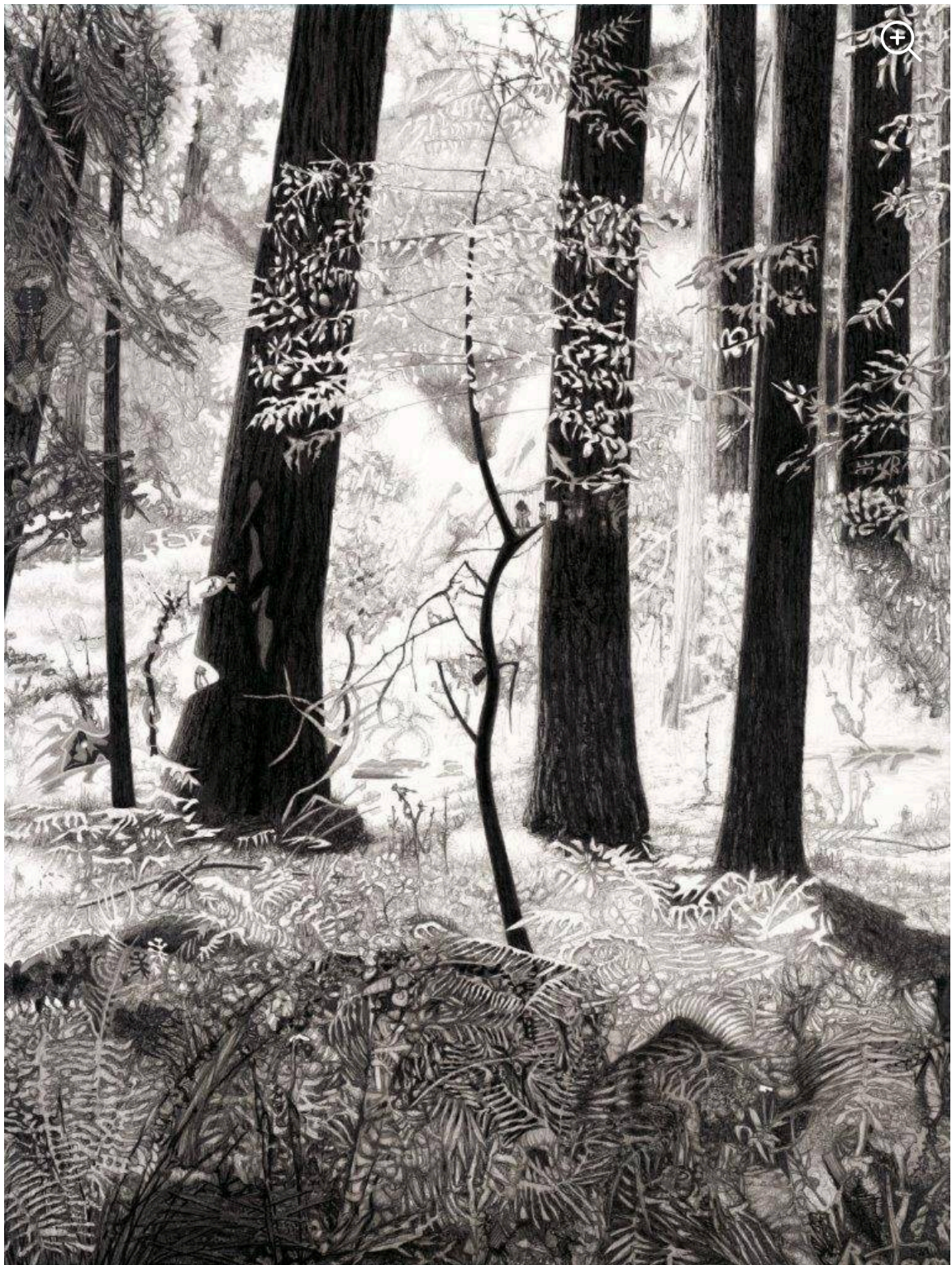
העולם בשחור-לבן

תערוכת יחיד לעפר רותם, זוכה פרס שיף לאמנות פיגורטיבית-ריאליסטית, News: פורטפוליו תיפתח ב-23.6 במוזיאון תל אביב. אוצר: ד"ר דורון לוריא

תערוכת היחיד של **עפר רותם**, זוכה פרס שיף לאמנות פיגורטיבית ריאליסטית לשנת 2015, תיפתח במוזיאון תל אביב ב-23.6. הנושאים העיקריים בתערוכה שאצר **דורון לוריא**, יוצרים לכאורה מפגש ניגודים: מצד אחד, המרחבים שבהם האדם הוא חלק ממסה עירונית ענקית. תחנות רכבת בגרמניה, דוממות וכמעט ריקות

מאדם, אשר האלמנטים הבולטים בהן הם משטר
וסדר, ניקיון ופונקציונאליות וסדרת הרחובות התל
אביביים, המציגים את העיר הסואנת ושוקקת. מן
הצד השני מוצגת סדרת ציורי יער וצמחייה, בהם
שולטים טבע פראי ואי-סדר.

אולם ציורי השחור-לבן של רותם מתקיימים
בשני עולמות מקבילים – למאריך להתבונן
בציורים הם מתגלים כצופני סודות ועמוסי
הפתעה. הדימוי הכללי נראה לכאורה ריאליסטי
טהור, אבל מבט מעמיק יותר מגלה בציורים
עולם תת קרקעי של פיות, גמדים, שדים
ומפלצות מוזרות, הנחבאים בין הצללים או בין
השיחים והעשבים. רותם משלב בציוריו דימויים
מהדמיון שלו ומפעיל את דמיונם של הצופים

תערוכת אמנות
בהשראת שיר של אור, תקווה ותקומה
60 אמנים. 100 יצירות. 100 שירים.

יולי-אוגוסט 2025

הדרכה בתשלום
להזמנות: *4585

הכניסה
חינם

נבחר
החזון
THE PHOENIX

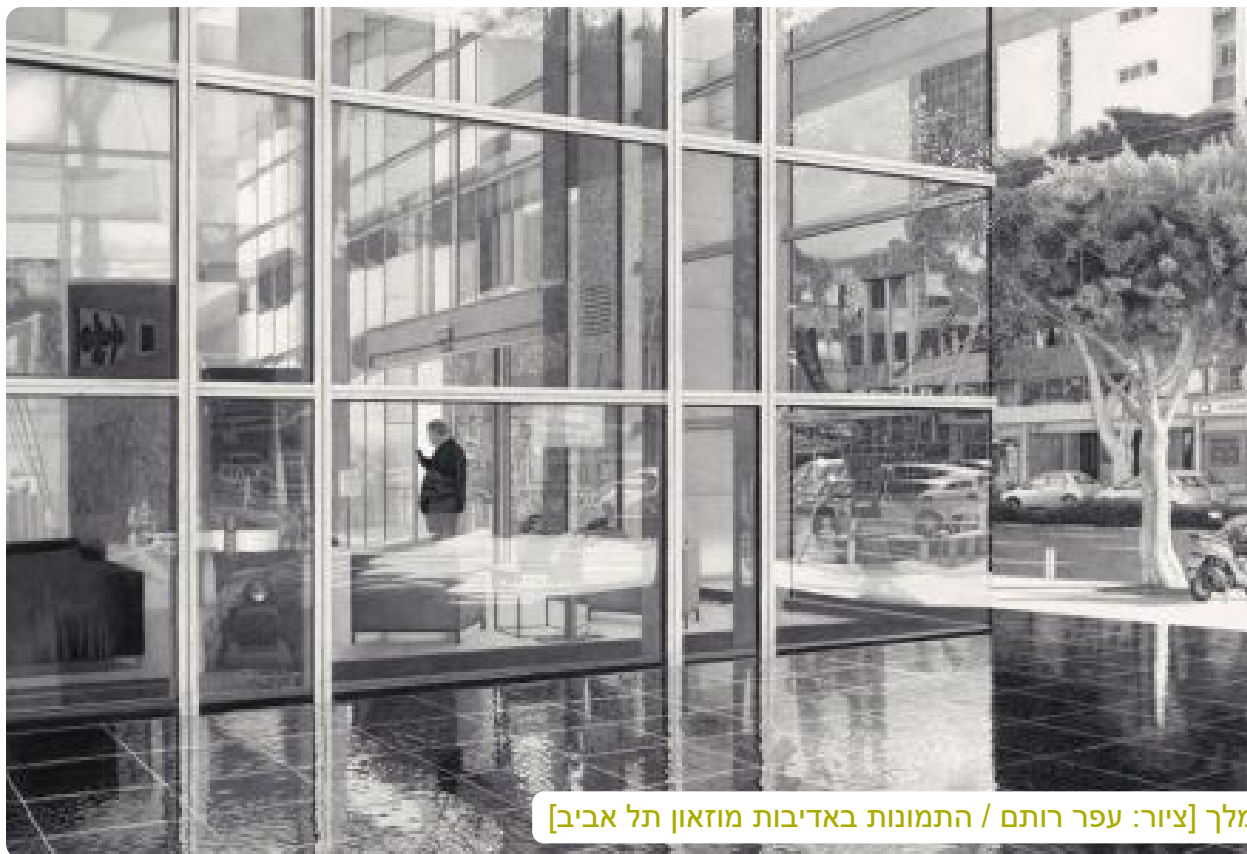
המוזיאון
הישראלי
סניף תל אביב

בציורים המתרכזים בארכיטקטורה ובנוף אורבני
המבט לעולם אינו רק תיעודי: תחנות הרכבת שלו
דרמטיות, בציורים גדולי מידות ומפורטים
להשתאות, הן רשומות על רציפיהן, שעוניהן
ובעיקר תקרות וחלונות זכוכית – בהם משתקף
האור בקרניים מתעתעות. הציורים כה מפורטים
ומדויקים עד כי נדמה שמדובר בתצלומים. רותם
מרבה להתבונן בהשתקפויות בזגוגיות – חלונות

ראווה או בניינים – ועושה זאת בצורה עמלנית
וקדחתנית ובמנעד רחב מאוד של גוונים ותתי גוון
של אפור ולבן. הוא יוצר עיבוד מורכב של תמונה
מצולמת ובעזרת עיפרון גרפיט מפעיל מבט אחר
על הדברים.

רותם נולד בישראל, 1953, בוגר בצלאל 1981,
התגורר ועבד בארה"ב בין השנים 1982-2010
ומאז 2010 בישראל. הציג בתערוכות יחיד
וקבוצתיות בארה"ב ובישראל ועבודותיו נמצאות
באוספים פרטיים וציבוריים.

שאל המלך [ציור: עפר רותם / התמונות באדיבות מוזאון תל אביב]

עפר רותם מפתיע ומחדש

ברגע הראשון אתה חושב שאלה צילומים. אך לא ולא. רישומי הגרפיט של רותם מכים בצופה תדהמה: רישומי הנוף המדהימים ביופיים טומנים בחובם שפע של פיות, שדונים ושאר יצורים, המתחבאים בין העלים והענפים, וחושפים עולם תת-מודע, סוריאליסטי מאין כמוהו של קסם מכשף. ביקורת לתערוכת עפר רותם במוזאון ת"א

עליס בליטנטל כתבות תגובות נא

עפר רותם (1953) בוגר "בצלאל", חי בארה"ב מ-1982 עד 2010, שם הציג והוכר. לכן שמו אינו כה ידוע בישראל, אלא דווקא בניכר. אך פרס ע"ש חיים שיף שהוענק לו, בטקס המתקיים זו השנה התשיעית, מגלה לקהל שוחרי האמנות, שאמנים ישראלים אינם רק סתמיים. יש בתוכנו אמנים נדירים באיכותם, שיוצרים חידושים בתחום שנדמה כי אבד עליו הכלח. ורק הודות לאהבתו המתמשכת של חיים שיף ז"ל, שהיה מלונאי ידוע, איש אצ"ל וותיק, וחברו של מנחם בגין ז"ל, רק אהבתו הגדולה לציור הפיגורטיבי, הניעה את בנו דובי להקים קרן להענקת פרס מדי שנה לאמן מצטיין בתחום זה.

כך לא יישכח זוכה הפרס ב-2014 **ליאוניד בלקלב**, שציוריו בעלי האופי הרוסי המובהק מהווים נקודת אור בעולם הציור הישראלי, וכן כל יתר הזוכים האחרים. עפר רותם, אדם שקט וצנוע, שלא כמרבית האמנים הישראלים שעושים רוח וזוכים להיזון חוזר ואהדה בתקשורת הודות לחבריהם. רותם הוא אמן אמיתי, עמלן רציני, שמשקיע בכל עבודה שלו את כל נשמתו ומיומנותו, ולא תוכל למצוא בהן רבב או משהו שאפשר לפסול. להפך, רק להתפעל.

כולם מכירים את רישומיו של **א.ק. אשר**, שנודע בסגנון ההטעיה של העין, כי בהם אתה רואה בניין בעל

ארבע קומות מצד אחד, בעוד מצידו השני רק שלוש קומות - אך הפלא ופלא, כבמעשה קסם, הן מתחברות לאחת. אשר, הוא אחד הציירים הנודעים והאהובים בעולם. אולם למראה רישומיו של רותם, ניתן לומר שהם עוד יותר מפתיעים, מסקרנים ומרתקים מציורי אשר

נושא הפיות, השדונים והמפלצות הופיע ברובם של ציורי גדולי הציירים. למן ה**ירונימוס בוש**, ועד לצייר השוויצרי בן המאה השמונה-עשרה **הנרי פיוזלי**, שבציוריו ממחזות שייקספיר, כמו חלום ליל קיץ, הופיעו הפיות, השדונים וכל יצורי הלילה, שהותירו רושם בל יימחה על הצופים. אצל רותם אין המראה כה פשוט וקל. כי היצורים הללו מוחבאים וממוזערים, ולעיתים נזקקים לזכוכית מגדלת (הצמודה לכמה מהם במוזאון) כדי לזהות את הסודות החבויים בציורים. אני מכנה אותם ציורים, גם אם הם עשויים בגרפיט על נייר, כי אלו הן יצירות מופת מרהיבות, ואינן בגדר סקיצות הכנה לציורי צבע, כמקובל. אלא יצירות העומדות בפני עצמן

מלבד יצורי הלילה, משבץ רותם ביצירותיו גם דמויות מהתרבות הכללית - כמו דיוקנו של וינסנט ואן גוך, לאחר שחתך את אוזנו; או דיוקן הדמות הנודעת מציורו של אדוארד מונק - הצעקה; כך פרצופים מטילי אימה המצוירים על עלה, שרק בהגדלה ניתן להבחין בהם ביתר קלות; ובכלל - יצורים דמיוניים העפים ומשתרגים בנופי היער שבתערוכה

אך אלה הם רק חלק מהתערוכה הגדולה והמרשימה. בקבוצה אחרת של עבודות מתמסר רותם לאהבתו לגשרים, לקשתות ולמבנים קונסטרוקטיביים כמו תחנות רכבת בעולם כולו, במיוחד בגרמניה. המבט שלו כה שונה מהמקובל, ובחירתו במקטעים אלה דווקא, היא שמעניקה לכל יצירה עומק ומבט מושכל, השונה מהמבט היומיומי אליו מורגלים בני האדם. לציור גשר הירקון, וסיפור ההיסטוריה שמאחוריו, מקדיש אוצר התערוכה, שהוא גם אוצר ראשי של מוזאון תל אביב ד"ר דורון לוריא, חלק ממאמרו המרתק בספר התערוכה. ספר, שראוי וכדאי לרכוש אותו, כי בו מצויים לצד הרישומים המלאים גם מקטעים מהציורים המוגדלים, כך שאפשר לראות בקלות ובבירור את כל הסודות הכמוסים ביצירה

גשר הירקון המוכר לכולם, הוקם בשלבים - בשתי תקופות שונות. וכך, נשאר בין שניהם רווח. רותם נשבה דווקא בקסם **המראה שמתחת לגשר**, ובמיוחד התמקד בקרן האור החודרת דרך הרווח, המאירה את גשר הולכי הרגל שמתחת לגשר המכוניות, ומגיעה עד למי נחל הירקון. זו דוגמה טיפוסית למבטו הייחודי של רותם על נושאי ציוריו

גילה יונקת מונוס

גילה וברכה, 2014 [ציור: עפר רותם]

החידוש שהוא מביא לציור הישראלי מצוי גם בציורי הנוף ההיפר-ריאליסטי, בהם משתקפים נופי החוץ דרך זכויות בניין אל תוכו, כך שהמראה הוא מלפנים ומאחור. אך מעבר לפיגורטיביות והדיוק המהמם, שנראה כמו היו אלה צילומים - משלב רותם בציוריו משהו אישי משלו: רטט אכספרסיוניסטי, חופשי יותר מהגאומטריות של המבנים, הודות למשחק קרני האור ההופכות במקום ישרות, בעולם המציאות העליון, למעוגלות ופתלתלות במה שמתחתיו, והרטט שהן מכניסות לתמונה הוא התת-מודע של הצייר עצמו: הרגישות, הרוך, עיגול הזוויות וההומניות המצויים באמן. אלה הם החלקים היותר מרגשים שבתערוכה. זאת ניתן לראות גם בדמות האישה, "גילה", שצוירה כשהיא עומדת בתוך בריכה, וקרני השמש המרצדות במים

גורמות לתמונה להיות פתלתלה, כמו מעוותת, ומוליכה את העין למחוזות פנימיים
בנפש.

הרישום "גילה בברכה" יונק את שורשיו מצוירו של **בוטיצ'לי** (שאת תערוכתו ראינו
בשבוע שעבר בלונדון בויקטוריה ואלברט מוזאון) "הולדת ונוס". אם בוטיצ'לי,
המחיש את המיתוס על הולדת ונוס מהים במבט פרונטאלי, כשהיא ניצבת בתוך
צדף ענק - הרי כאן הצייר מביט מלמעלה, וקולט את הדמות בזווית לא רגילה,
מלכסנת, כשאריחי ריצפת הברכה וטיפות המים שבה הופכים למשהו
אכספרסיוניסטי, ההפך מהקונסטרוקטיבי הנוקשה שבעולם החיצון

הציירת שזכתה באותו מעמד בפרס לשנת 2016 היא **פטמה שנאן דרע**. למראה
ציוריה המקסימים שקיבלנו במייל - נחכה בכליון עיניים לצפות בתערוכת היחיד של
הצעירה הדרוזית-ישראלית שתיערך בעוד שנה במוזאון ת"א, כנהוג עם כל זוכי פרס
שיף.

**תערוכה מהממת, הזורה אור על אמן יוצר ומחדש, הממצק את מה שראינו
בתערוכות בכל מוזאוני לונדון כעת - שהציור הטוב לא מת, וכל מה שמלבדו, כל
הצילומים, הווידאו והמיצגים - יכול להיות הצלחה רגעית או זמנית, אך הציור
הטוב - לעולם עומד. תערוכה שתקסום לכל המשפחה**

שאפו למוזאון תל אביב, לקרן חיים שיף ולצייר הזוכה, עפר רותם